

UPPLEVD PRODUKTIVITET VID ÖVERGÅNG FRÅN CELLKONTOR TILL FLEXKONTOR

**analys av enkätdata från AktiKon-
projektet**

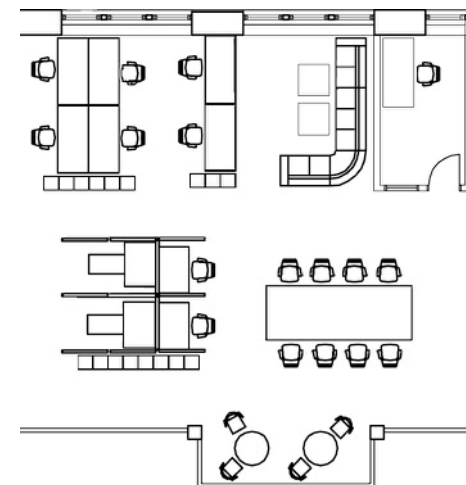
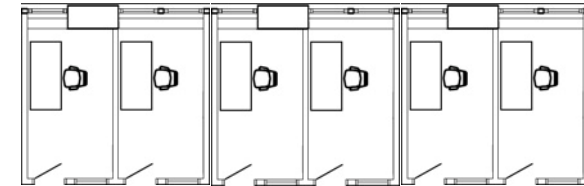
Maria Öhrn, ST-läkare/doktorand

UMEÅ UNIVERSITET

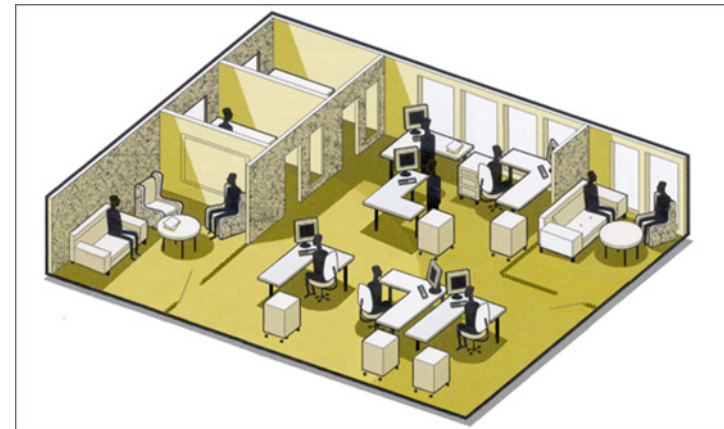
KONTORSTYPER

- Cellkontor
 - enskilt kontor (1 pers)
 - delat kontor (2-3 pers)
- Kontorslandskap
 - litet (4-9 pers)
 - medel (10-24 pers)
 - stort (>25 pers)
- Aktivitetsbaserade kontor
 - Flexkontor (ingen fast plats, stödytor, ev zonindelning)
 - Kombikontor (eget rum + olika stödytor och öppen miljö)

BAKGRUND

- Tjänstesektorn numera den största sektorn inom svenskt arbetsliv.
- Många arbetsplatser inför flexkontor (aktivitetsbaserad kontorsmiljö):
 - ingen fast arbetsplats
 - väljer arbetsställe utifrån den typ av arbetsuppgift som ska utföras.
- Syfte:
 - ökad flexibilitet
 - ökad interaktion mellan anställda
 - minska totala kontorsytan
 - Papperslöst!

BAKGRUND

- Tidigare forskning bland annat visat att:
 - arbete i den gamla typen av öppna kontorslandskap (fasta arbetsplatser) har negativa hälsoeffekter*
 - högre risk för sämre hälsa och minskat välbefinnande i öppet kontorslandskap (små och mellanstora) jämfört med cellkontor*
 - lägst arbetstillfredsställelse (“job satisfaction”) i mellanstora öppna kontorslandskap*
 - högst arbetstillfredsställelse och bäst hälsostatus i cellkontor och flexkontor*
 - medarbetare i cellkontor uppger minst problem (avseende bl.a. distraktion och kognitiv stress) följt av flexkontor**

UMEÅ UNIVERSITET

*BODIN DANIELSSON C. THE OFFICE – AN EXPLORATIVE STUDY. ARCHITECTURAL DESIGN'S IMPACT ON HEALTH, JOB SATISFACTION & WELL-BEING (DOCTORAL THESIS). KTH, 2ND EDITION, 2014

**SEDDIGH A. OFFICE TYPE, PERFORMANCE AND WELL-BEING (DOCTORAL THESIS). STOCKHOLMS UNIVERSITET, 2015.

METOD

- Kontrollerad longitudinell studie av drygt 400 anställda inom en mellanstor kommun i Norrland som under 2015 flyttade till nya kontorsmiljöer.
- Drygt hälften till flexkontor och knappt hälften till nya cellkontor.
- Datainsamling genom enkäter inom de båda grupperna, 6 månader före flytt samt 6 respektive 18 månader efter flytt. Både kort och mera långsiktiga effekter har studerats.

UMEÅ UNIVERSITET

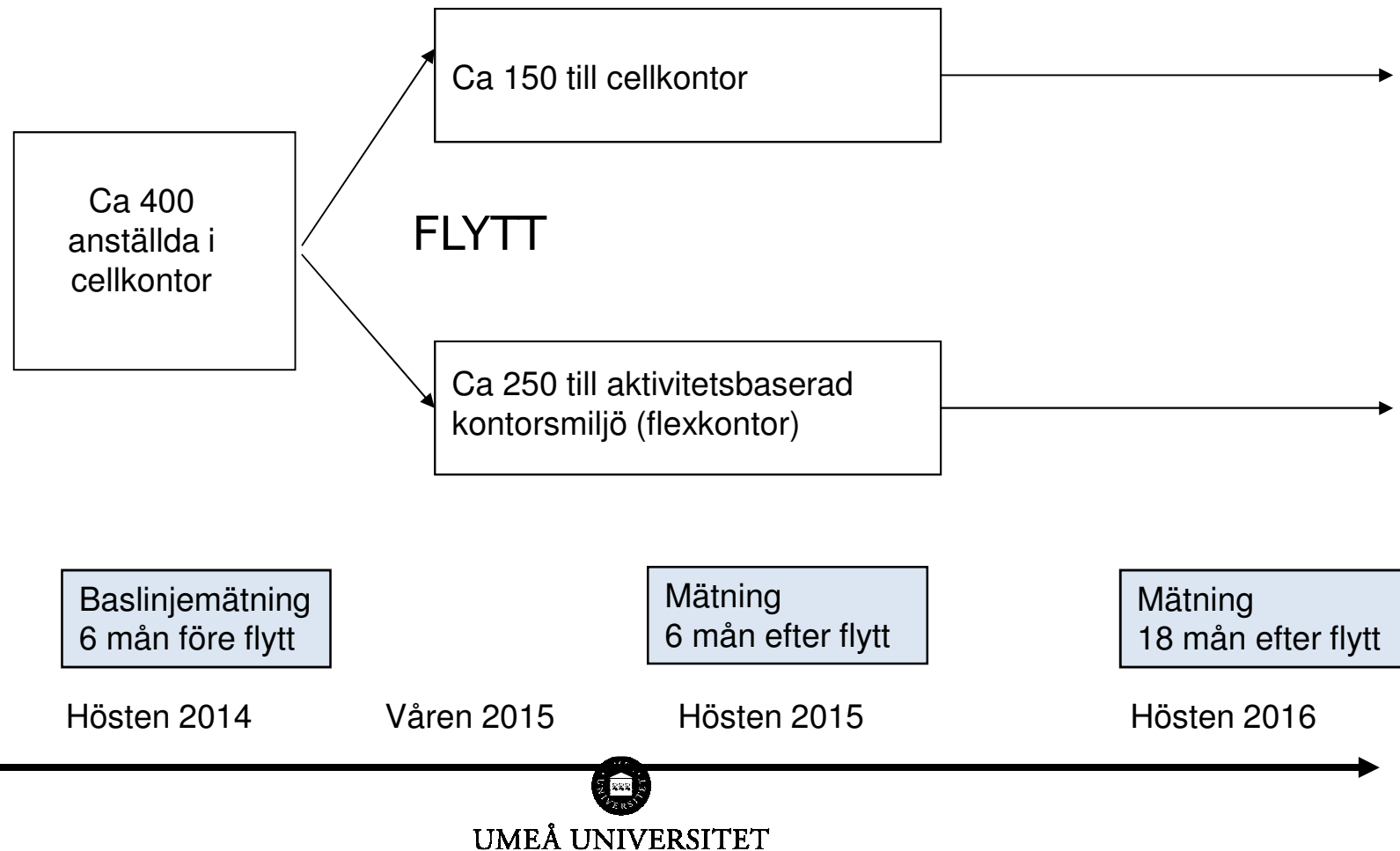
METOD

- Mätning av produktivitet med hjälp av frågeinstrument Brennan 2002
- Speciellt konstruerat för kontorsmiljöer
- Utgörs av totalt 20 frågor om egen upplevd produktivitet, skala 1-5
- EX:
 - ”jag klarar att vara produktiv på min arbetsplats”,
 - ”jag klarar att uppnå mina personliga prestationsmål”,
 - ”jag klarar att slutföra mina för dagen planerade arbetsuppgifter”

UMEÅ UNIVERSITET

TIDSLINJE - AKTIKON-PROJEKTET

FRÅGESTÄLLNINGAR

- Hur påverkas de anställdas upplevda produktivitet
 - vid övergång från cellkontor till flexkontor ?
 - i jämförelse med kontrollgrupp som flyttar till nya cellkontor?
- Vilken betydelse har typen av arbetsuppgifter respektive förekomst av olika sjukdomar och besvär?

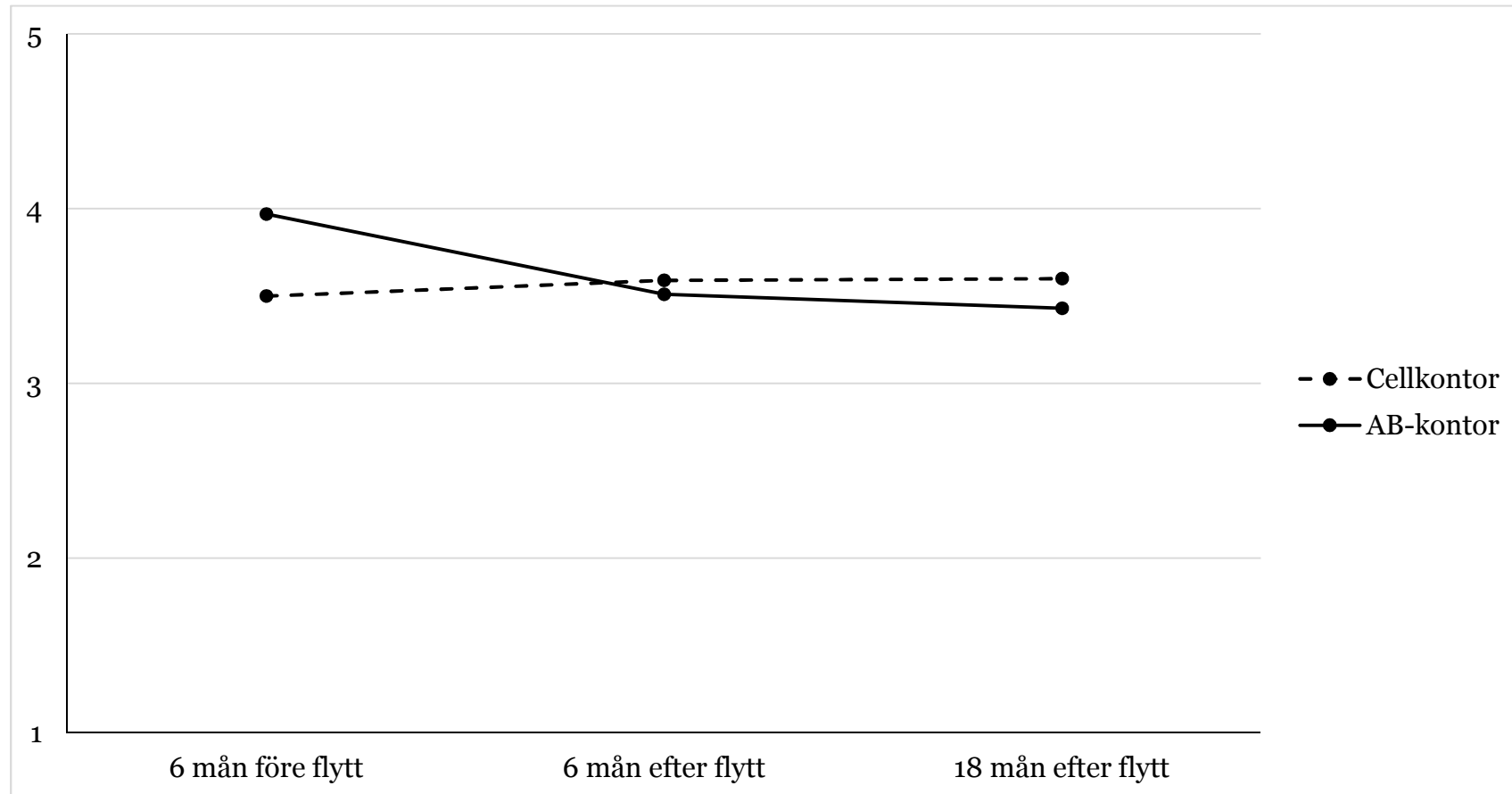
UMEÅ UNIVERSITET

RESULTAT 18 MÅN EFTER FLYTT

UMEÅ UNIVERSITET

UPPLEVELSE AV PRODUKTIVITET

Medelvärden av 20 frågor om upplevd produktivitet (Brennan, 2002) före och efter flytt till nya kontor. Skala 1-5, ett högt värde indikerar hög upplevd produktivitet.

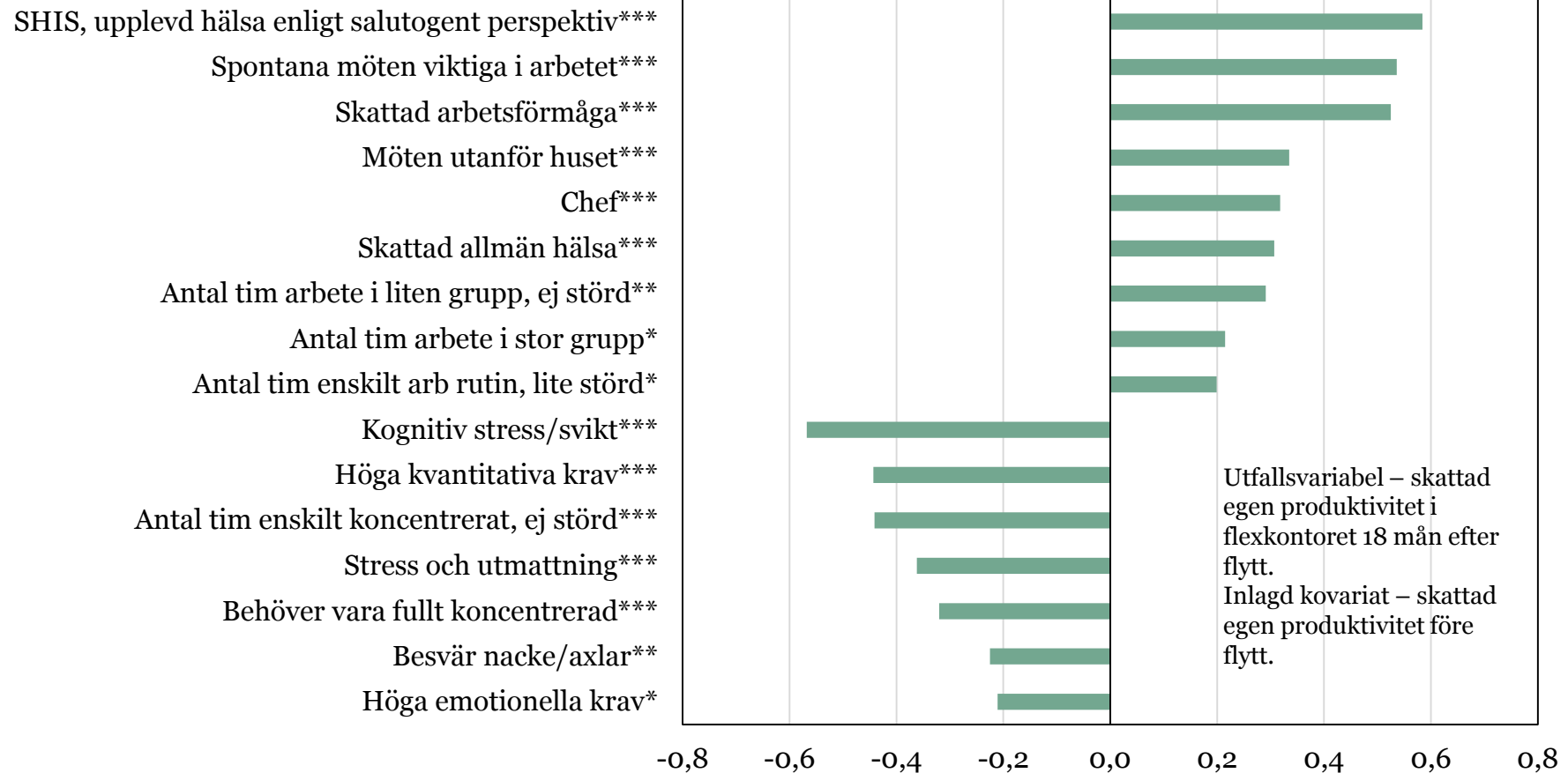
UMEÅ UNIVERSITET

FÖRSÄMRING FRAMFÖR ALLT AVSEENDE

- Tillgång på platser för avskildhet
- Möjlighet att ta emot besökare med kort varsel
- Svårare att vara fokuserad/koncentrerad på arbetet
- Oftare distraherad av andras samtal

Standardiserade beta-koefficienter från bivariata linjära regressionsanalyser

UMEÅ UNIVERSITET

Multipel linjär regressionsmodell

	B	SE	Standardiserad Beta-koefficient	t	P-värde
Konstant	2.852	0.495		5.761	0.000
Ålder	-.005	0.004	-0.86	-1.336	0.184
Kön	0.050	0.084	0.038	0.595	0.553
Chef	0.047	0.098	0.033	0.475	0.635
Produktivitet baseline	0.226	0.083	0.182	2.724	0.007
Kognitiv stress/svikt	-0.271	0.053	-0.384	-5.098	0.000
Spontana möten viktiga i arbetet	0.176	0.036	0.339	4.815	0.000
Antal tim enskilt arbete, koncentrerat, ej störd	-0.016	0.006	-0.199	-2.797	0.006

$$R^2 = 0.532$$

UMEÅ UNIVERSITET

KONKLUSIONER

- Signifikant lägre produktivitet i gruppen som flyttade till flexkontor jämfört med kontrollgrupp som flyttade till cellkontor.
- Hög grad av koncentrationskrävande arbete samt förekomst av minnes- och koncentrationssvårigheter (kognitiv stress/svikt) var relaterat till minskad produktivitet.
- Upplevelse av att ”spontana möten i arbetet är viktiga” var relaterat till ökad produktivitet.

KONKLUSIONER

Viktigt att utforma flexkontoret utifrån
individuell funktion och den typ av
arbetsuppgifter som ska utföras!

UMEÅ UNIVERSITET

Slutrapport från
AKTIKON-PROJEKTET
i Örnköldsviks kommun

Arbetsmiljö, fysisk aktivitet, hälsa och produktivitet i
aktivitetsbaserad kontorsmiljö
– en kontrollerad studie i Örnköldsviks kommun

Anita Pettersson-Strömbäck, Christina Bodin Danielsson, Maria Nordin,
Maria Öhrn, Mette Harder, Tommy Olsson, Viktoria Wahlström

Projektledare Lisbeth Slunga Järholm

Nr 2/2018

ISSN 1654-7314 Yrkes- och miljömedicin rapporter
Yrkes- och miljömedicin vid Institutionen för Folkhälsa och klinisk medicin

http://www.phmed.umu.se/digitalAssets/209/209026_slutrapport-aktikon-final.pdf

<https://www.afaforsakring.se/nyhetsrum/seminarier/aktivitetsbaserade-kontor/>

Tack!

UMEÅ UNIVERSITET

BAKGRUND

- Få studier som undersökt effekter på upplevd arbetsmiljö och hälsa vid övergång till flexkontor.
 - Ökad nöjdhet gällande den fysiska arbetsmiljön vid övergång från traditionellt öppet kontorslandskap till aktivitetsbaserad kontorsmiljö.**
 - Ökad nöjdhet gällande bla bakgrundsljud och besvär av avlyssning/överhörning.**
 - Upplevelse av försämrad kommunikation inom arbetsteamerna (till följd av hög beläggningsgrad och brist på regler).**

UMEÅ UNIVERSITET

BAKGRUND

- Signifikant ökning av upplevd prestation (produktivitet?) vid flytt till aktivitetsbaserat flexkontor*
- Ingen skillnad i upplevd prestation (produktivitet?) vid flytt från öppet kontorslandskap till aktivitetsbaserat kontor**
- Minskad upplevd produktivitet jämfört med kontrollgrupp vid flytt till aktivitetsbaserat kontor***

*Rolfö L, Relocation to an activity-based flexible office-Design processes and outcomes, Applied ergonomics 2018

**Rolfö et al, Perceptions of performance and satisfaction after relocation to an activity-based office, Ergonomics 2017

***Arundell et al, The impact on activity based working (ABW) on workplace activity, eating behaviours, productivity and satisfaction. Int J Environ. Res Public Health 2018

STUDERADE FAKTORER

- Utfallsvariabel: Skattad produktivitet 18 månader efter flytt till flexkontor
- Kovariat: Skattad produktivitet före flytt
- Variabler:
 - Typ av arbetsuppgifter
 - Hälsa/besvär

Arbetsuppgifter	Hälsa/besvär
Spontana möten viktiga i arbetet	Skattad allmän hälsa
Möten utanför huset	Kognitiv stress/svikt
Chef	Stress och utmattning
Antal timmar arbete i liten grupp, ej störd	Besvär nacke/axlar
Antal timmar arbete i stor grupp	Skattad arbetsförmåga
Antal timmar arbete enskilt, lite störd	
Antal timmar enskilt konc arbete, ej störd	
Behöver vara fullt koncentrerad	
Höga kvantitativa krav	
Höga emotionella krav	

UMEÅ UNIVERSITET

- Högre grad av koncentrationskrävande arbete samt förekomst av minnes- och koncentrationssvårigheter (kognitiv stress/svikt) relaterat till minskad produktivitet.
- Upplevelse av att ”spontana möten i arbetet är viktiga” signifikant relaterat till ökad produktivitet.

- Viktigt att utforma flexkontoret utifrån individuell funktion/ behov och den typ av arbetsuppgifter som ska utföras!

UMEÅ UNIVERSITET